

Agricultura regenerativa en secà: estratègies per a sòls vius i productius

06 | 05 | 2026

Taller presencial

Estratègies clau per regenerar el secà

06/05/2026

Neus Vinyals Grau, tècnica formadora i assessora de
www.associaciolera.org - neus@associaciolera.org -
[@associaciolera.org](https://www.instagram.com/associaciolera.org)

l'era espai de
recursos
agroecològics

00 Estratègies regeneratives

1. Cobertura permanent del sòl
2. Construir sòls rics en C i generar agregats
3. Reducció/ eliminació del treball del sòl
4. Segrest de carboni
5. Afavorir els cicles biològics de nutrients
6. Diversificació dels cultius i de l'entorn
7. Fomentar la infiltració de l'aigua
8. Climatitzar les parcel·les
9. Maneig rotacional regeneratiu del bestiar
- 10.Reducció/ eliminació de pesticides
- 11.Per seguir avançant plegats: compartim i analitzem

Cobertura permanent del sòl

1. ↑ MO
2. ↓ Erosió, escolament superficial de l'aigua
3. ↑ Activitat biologia del sòl
4. ↑ Estructura esponjosa
5. ↓ Compactació, encrostament, soles d'arada
6. ↓ Lixiviació
7. ↑ Facilita la infiltració de l'aigua
8. ↑ Segrest carboni
9. ↑ Cicles minerals de nutrients: N, P, K, etc.
10. ↑ Biodiversitat i salut dels cultius

Cobertura permanent del sòl

- Pastures
- Cultius de cobertura o de servei
- Cobertes vives o adobs verds
- Vegetació espontània
- Encoixinats orgànics

02. Construir sòls rics en C i generar agregats

Un sòl amb alt contingut en matèria orgànica viva és una **esponja d'aigua i carboni**.

A més %MO, especialment amb cobertura permanent del sòl:

- ↑ activitat biologia del sòl
- ↑ Estructura esponjosa
- ↓ lixiviació
- ↑ Cicles minerals de nutrients: N, P, K, etc.
- ↑ Segrest carboni
- ↓ compactació, encrostament, soles d'arada
- ↑ Facilita la infiltració de l'aigua
- ↓ Erosió, escolament superficial de l'aigua

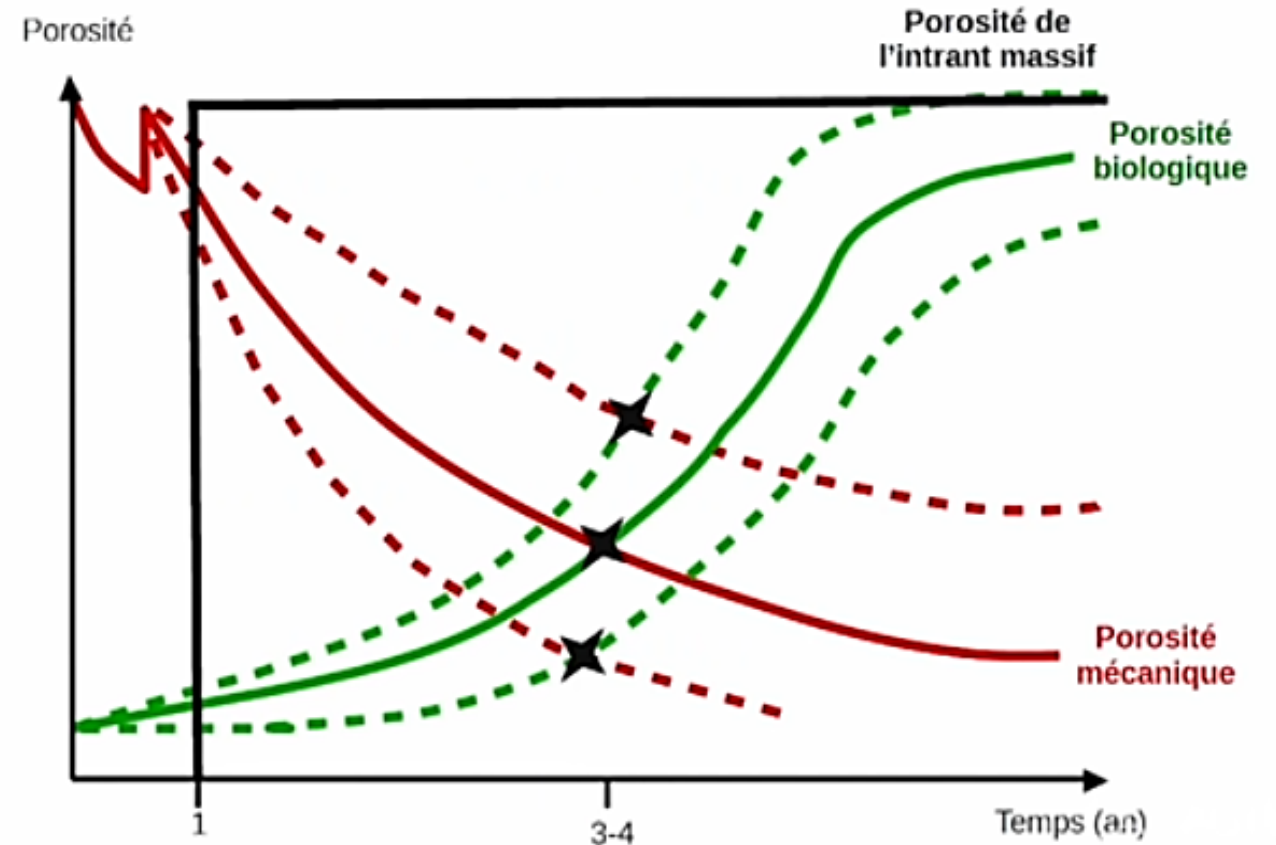
03. Reducció/ eliminació del treball del sòl

El treball mecànic del sòl trenca l'estructura, genera una porositat massa gruixuda que no reté l'aigua, pertorba i destrueix la vida edàfica i mineralitza molt la MO.

Les pràctiques: sembra directa sobre coberta verda en cultius extensius o pastures

Cover crops- Cash crops

Ús corró laminat- roller crimper

El repte: passar de la porositat mecànica a la porositat biològica

L'ideal: cultiu de servei +
planxar/segar + sembrar

l'era

04. Segrest de carboni

Sòl no llaurat i cobert

Restes de cultiu a camp: palla, poda, fulles

Compost, fems, trinxat de branca, biochar: millorar la capacitat del sòl per retenir nutrients i aigua.

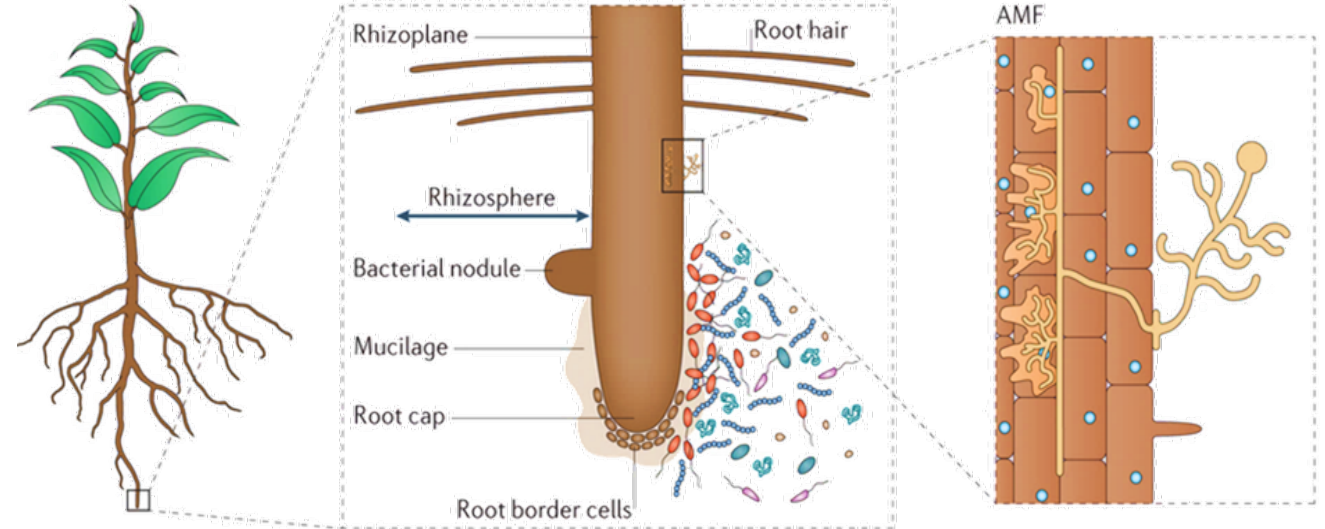
Els adobs verds: prioritzar la finalització a final del cicle

Agroforesteria, silvopastures, conreus d'arbres

05. Afavorir els cicles biològics de nutrients

- La **biodisponibilitat** dels elements és de **5 a 10 vegades** més gran en els excrements de cucs, d'insectes o prop de colònies microbianes de la **rizosfera**.
- Durant la vida d'una planta, del **10 al 50%** dels assimilats son exsudats a la rizosfera per atraure bacteris, que els aportaran nutrients a través de la **rizofàgia** i de tota la **xarxa tròfica**.
- Cal aportar productes frescos, especialment restes vegetals, per a que treballi tota la xarxa tròfica.

06. Diversificació dels cultius i de l'entorn

- Millor **cobertura del sòl**: protecció contra l'erosió i la lixiviació, l'estructura, la retenció i infiltració de l'aigua
- Milloren el **cicle de nutrients**, poden fixar nitrogen (si són lleguminoses)
- Incrementen la **MO** (si es finalitza el seu cicle), la vida edàfica i la **biodiversitat** en general
- Aprofitament de **sinergies entre espècies**: port, afinitat bioquímica, complementació nutricional, sanitària,
- Milloren la **sanitat del cultiu principal**
- Poden **desplaçar arvenses**
- **Redueixen costos** d'agroquímics
- Rotacions diverses; policultius; cultius de servei, de cobertura, pastures multiespècies, agroforesteria, bandes florals, tanques vegetals; vegetació espontània

07. Fomentar la infiltració de l'aigua

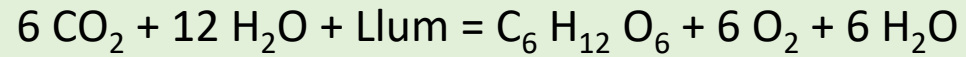
- Cobertura permanent del sòl:
  - Sempre arrels vives.
  - Els **sòls coberts de vegetació poden emmagatzemar fins a 5 vegades més d'aigua** que els sòls nus.
- Un sòl amb alt contingut en MO i arrels vives és una esponja.
- Disseny en **línia clau (Key Line)** o aterrossat tradicional.
- Associació d'extensius amb **agroforesteria** en línia clau.
- La vegetació, especialment els planifolis afavoreixen el **petit cicle de l'aigua**.

08. Climatitzar les parcel·les

La fotosíntesi i la MO fresca climatitzen!

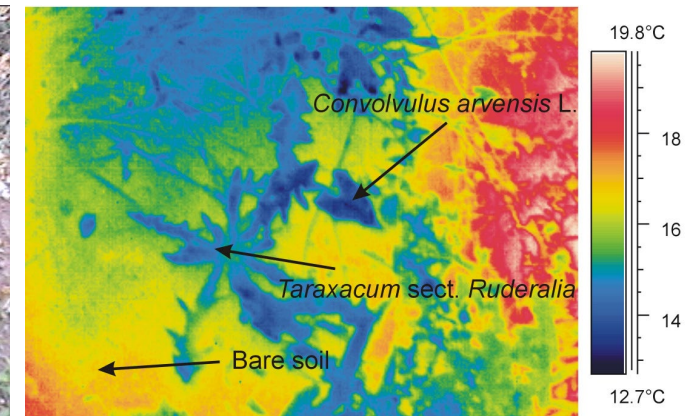
Fotosíntesi = ETP + fred

Produeixen fred i aigua

Cal maximitzar

- Plantes vives
- Sòl cobert a la parcel·la
- Talussos, marges i entorn verds.

09. Maneig rotacional regeneratiu del bestiar

- **PRV**, maneig holístic i **pasturatge rotacional dinàmic**. Dona resultats econòmics competitius – augmenta rendiments/ha
- Augmenta la fertilitat del sòl (augmenta el contingut de matèria orgànica)
- Té un impacte ambiental beneficiós i comporta una elevada taxa de confinament de carboni
- Aconsegueix un farratge d'alta qualitat biològica
- Millora la biodiversitat edàfica
- Maximitza la captació i la transformació de l'energia solar sense cost ni contaminació.

Es basen

- compartimentació de les finques en parcel·les
- temps d'ocupació curt i el nombre de caps alt (càrrega instantània)

10. Reducció/ eliminació de pesticides

- Agro-sistemes ecològics
- Salut del sòl ↔ Salut dels cultius: One Health
- Control d'herbes amb herbes
- ↑ Biodiversitat edàfica ↔ ↑ Biodiversitat aèria
- Diversificació dels cultius
- Diversificació de l'entorn i entre cultius
  - Bandes florars, intercropping, tanques vegetals, agroforesteria
- Ajustar la fertilització a les necessitats de cultiu:
  - + excessos = + plagues i malalties (Trofobiosi)
- Biols, bioestimulants, te de compost, lactofermentats, tractaments naturals que no afectin (o poc) la biodiversitat.

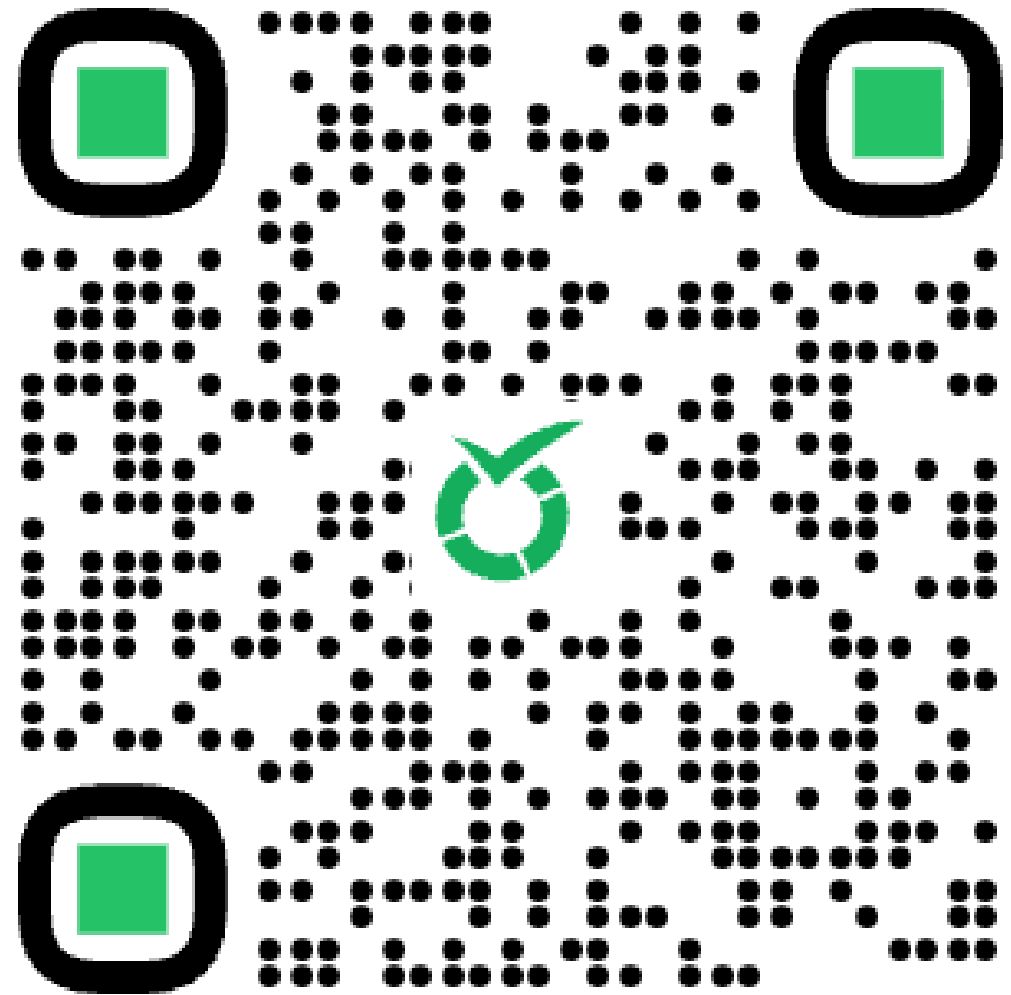

Per seguir avançant plegats: compartim i analitzem

🌱 Vols analitzar el sòl dels teus camps? Si treballes amb camps de cultius extensius i apliques tècniques de millora del sòl en algun dels camps, pots aconseguir una anàlisi gratuïta gràcies al **projecte Sòl-Saver**.

📄 Només has d'invertir 7 minuts a respondre una enquesta sobre la gestió dels teus camps. Atreveix-t'hi!

<https://solsaver.limesurvey.net/445496?lang=ca&newtest=Y>

Núm. 29. Novembre 2025

La gestió del sòl i les inundacions

El te de compost, com fer-lo i aplicar-lo perquè realment funcioni

Què és el te de compost, com es pot preparar i ajustar a les nostres necessitats i per què és clau en l'agricultura ecològica per regenerar el sòl i reforçar la salut de les plantes.

Jaç, ració del sòl, carboni i nitrogen

El mestratge de les herbes

Aquesta secció vol afavorir un canvi de mirada sobre la gestió de les arvenses dels nostres camps i entendre el paper que hi fan per poder transformar l'estat dels nostres sòls.

La magnífica feina que ha fet Gérard Ducret -biòleg i pagès- al voltant de les plantes bioindicadores, i els volums que ha publicat, són una porta d'entrada a comprendre l'històric de la parcel·la i com avançar-se a les distorsions que sovint hi ocorren. El seu coneixement ens dona les claus per reconèixer com les herbes ens revel·len aquestes distorsions i com treballen per millorar-les.

Si vols conèixer l'eina de diagnòstic (en català) o la seva enciclopèdia (en francès), pots demanar aquestes publicacions en aquest [enllaç](#) >>

ORTIGA PETITA

Urtica urens

Què ens indica:

- Sòl ric en bases no solubles indicant un gran potencial agronòmic
- Contaminació per excés de MO d'origen animal, especialment de gallinassa
- Hidromorfismes induïts per excessos de

Si vols estar al corrent d'informacions, assajos i notícies de l'agricultura del sòl viu, subscriu-te al nostre butlletí

https://associaciolera.org/esfera/butlleti_sol_viu/

https://associaciolera.org/esfera/butlleti_sol_viu/

l'era

l'era espai de recursos agroecològics

